

2

FAM ZERO

Els Objectius de Desenvolupament
Sostenible al món local

Agenda 2030

www.diba.cat

**Diputació
Barcelona**

**AGENDA
2030**

Introducció

El setembre de 2015, i amb l'acord històric de 193 països, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible i els seus 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), com a instrument global amb un ampli abast i una importància sense precedents.

L'Agenda 2030 pretén redundar en benefici de tothom i es compromet a **no deixar ningú enrere** i arribar a totes les persones amb necessitats o marginades, siguin on siguin, per tal de respondre als seus problemes i vulnerabilitats. Aquest és un dels fonaments més importants d'aquesta ambiciosa i transformadora Agenda, dels seus 17 ODS i de les 169 fites.

Com a compromís mundial, busca que tots els estats es proposin fermament posar fi a la pobresa i la fam, a combatre les desigualtats, protegir els drets humans, especialment de les persones més excloses i de major vulnerabilitat, promoure la igualtat de gènere i l'empoderament de les dones i les nenes, construir societats pacífiques, justes i inclusives i garantir una protecció resilient del planeta i dels seus recursos naturals.

Els ODS són disset objectius de caràcter ambiental, social i econòmic que guien la implementació de l'Agenda 2030. Tots els objectius estan molt relacionats: per avançar en un cal avançar també en d'altres. Volen ser unes fites concises, fàcils de comunicar, orientades a l'acció i aplicables a tots

els països. Per altra banda, incideixen en cinc esferes d'importància crítica de l'Agenda, les anomenades 5 P: Persones [*People*], Pau [*Peace*], Planeta [*Planet*], Prosperitat [*Prosperity*] i Aliances [*Partnership*].

Els governs locals són al centre de l'Agenda 2030 ja que, més enllà de l'Objectiu 11 sobre les ciutats i comunitats sostenibles, tots els ODS tenen metes que apel·len directament a les responsabilitats locals. En aquest sentit, la localització és el procés que té en compte el context subnacional en el compliment de l'Agenda, des de la definició dels objectius, la incidència i la sensibilització, fins a la implementació i l'ús d'indicadors per mesurar i avaluar el procés. Localitzar no significa un canvi radical, sinó una oportunitat per reorientar les prioritats i polítiques locals, i demostrar el paper dels municipis en la reducció de desigualtats i en l'assoliment dels ODS a escala nacional i global.

Amb aquest document, volem donar a conèixer els 17 ODS de l'Agenda 2030 i, especialment, fer referència a l'important paper que els governs locals i la ciutadania han de tenir per implementar-la. Per això, el document aporta alguns recursos i eines que poden ajudar en l'assoliment dels ODS i dona idees a la ciutadania a l'hora d'implicar-s'hi.

9 INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURES

10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS

11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES

12 CONSUM I PRODUCCIÓ RESPONSABLES

13 ACCIÓ CLIMÀTICA

14 VIDA SUBMARINA

15 VIDA TERRESTRE

16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES

17 ALIANÇA PELS OBJECTIUS

FAM ZERO

POSAR FI A LA FAM, ASSOLIR LA SEGURETAT ALIMENTÀRIA I LA MILLORA DE LA NUTRICIÓ, I PROMOURE L'AGRICULTURA SOSTENIBLE

Es tracta de garantir que tothom gaudeixi d'una dieta saludable i nutritiva durant tot l'any.

Aquest ODS demana erradicar la desnutrició i combatre la mala alimentació, origen de malalties. També s'ha d'assegurar la sostenibilitat dels sistemes de producció d'aliments, aplicar pràctiques agrícoles sostenibles, adoptar mesures perquè els mercats de productes bàsics alimentaris i els seus derivats funcionin correctament, i fomentar nous models agroalimentaris sostenibles, sans i justos arreu del món.

La importància de l'ODS 2 per als governs locals

És fonamental que la ciutadania en general es reconegui com a actor clau per fer front als problemes socioeconòmics i ecològics complexos que incideixen i condicionen l'alimentació i la nutrició. Caldrà posar èmfasi en la seva participació en la presa de decisions, la planificació i la gestió de les polítiques locals.

Que els ens locals i regionals gestionin els recursos naturals a les zones rurals contribueix a millorar la seguretat alimentària. Els governs de les ciutats poden fomentar l'agricultura urbana i reforçar les infraestructures de transport i els mercats per promoure les cadenes alimentàries locals. També han de garantir que es puguin adquirir aliments nutritius i fomentar que siguin cuinats de manera sana.

Molts ajuntaments de la demarcació de Barcelona contribueixen a aquest ODS donant suport a projectes d'agricultura ecològica, promovent l'alimentació saludable i l'aprofitament d'aliments, gestionant els riscos derivats del consum d'aliments o reintroduint varietats locals d'hortalisses.

Una millora en la planificació urbana pot contribuir a la reducció de residus i incrementar la seguretat alimentària. Els pobles i ciutats petits i mitjans poden desenvolupar un paper essencial en la consecució d'un desenvolupament sostenible i en la millora de la seguretat alimentària i la nutrició. La seva proximitat a les zones rurals (i la seva interacció amb elles) els converteix en llocs estratègics clau per crear territoris urbanorurals sostenibles.

AL VOLTANT D'
1.000.000
DE PERSONES PASSEN
FAM A CATALUNYA.

UN MILLOR ÚS

**DE LA BIODIVERSITAT
AGRÍCOLA**

**POT CONTRIBUIR A DIETES MÉS NUTRITIVES
I AJUDAR ELS SISTEMES AGRÍCOLES PERQUÈ
SIGUIN MÉS RESISTENTS I SOSTENIBLES.**

SEGONS LA FAO
UN TERÇ
DELS ALIMENTS
PRODUÏTS
ANUALMENT PER
A CONSUM HUMÀ
AL MÓN
NO SÓN INGERITS
PER NINGÚ.

LES LLARS, ELS COMERÇOS I LA RESTAURACIÓ GENEREN UNES
262.000 TONES DE MALBARATAMENT
CADA ANY A CATALUNYA O, EL QUE ÉS EL MATEIX,
UNS 35 KG/PERSONA.

Què podem fer des dels ens locals per a l'assoliment d'aquest ODS?

Formar en agricultura ecològica i sostenible per capacitar aquelles persones interessades a emprendre en el sector productiu.

Incorporar clausulat en la compra pública que permeti introduir productes de proximitat, agroecològics o de comerç just.

Fomentar la incorporació de criteris de dieta saludable en els menús dels menjadors escolars.

Fomentar la compra en mercats municipals i mercats setmanals.

Fomentar la creació d'horts urbans.

Fomentar l'emprenedoria jove mitjançant la creació d'agroincubadores o bancs de terra.

Sensibilitzar la ciutadania sobre el malbaratament alimentari.

Què podem fer com a ciutadans per contribuir-hi?

Compreu productes locals. Així doneu suport al comerç i als productors de proximitat.

Planifiqueu els àpats, feu llistes de la compra i eviteu les compres compulsives.

No compreu la fruita pel seu bon aspecte: moltes peces de fruita amb aspecte «estrany» es llencen perquè no tenen la mida o el color o la forma «adequats». Adquirint aquestes peces, estem fent servir aliments que, d'una altra manera, podrien acabar malbaratats.

Compreu peix i marisc sostenible, obtingut de forma respectuosa amb la vida als oceans.

Cultiveu el vostre propi hort urbà.

Escolliu aliments de temporada, ecològics o de comerç just.

Col·laboreu amb els bancs d'aliments del vostre municipi o territori.

PER SABER-NE MÉS

Recursos per a ens locals

Nacions Unides - El repte de la fam zero

<https://www.un.org/zerohunger/#&panel1-1>

Diputació de Barcelona - Seguretat alimentària

https://www.diba.cat/salutpublica/seguretat_alimentaria

Diputació de Barcelona - Xarxa Productes de la Terra

<https://xarxaproductesdelaterra.diba.cat/>

Diputació de Barcelona - Horts urbans

<https://www.diba.cat/web/entorn-urba-i-salut/horts-urbans>

Diputació de Barcelona - Recursos didàctics per a l'alimentació saludable

https://www.diba.cat/web/salutpublica/ambits_alimentacio_saludable

Generalitat de Catalunya [Agència Catalana de Seguretat Alimentària] - Lluita contra el malbaratament d'aliments

<http://acsa.gencat.cat/ca/detall/article/Lluita-contra-el-malbaratament-daliments>

Recursos per a la ciutadania

Nacions Unides - Hambre cero: por qué es importante

https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/wp-content/uploads/sites/3/2016/10/2_Spanish_Why_it_Matters.pdf

Diputació de Barcelona - Decàleg de l'alimentació saludable

https://www.diba.cat/web/salutpublica/decaleg_alimentacio_saludable

Diputació de Barcelona - Cuina sense pares [receptes fàcils i saludables]

<https://www.cuinasensepares.cat/>

Ajuntament de Barcelona - Guia per evitar el malbaratament alimentari

http://www.ajsosteniblebcn.cat/guia-per-evitar-el-malbaratament-alimentari_28881.pdf

Entitat: Espigoladors

<http://www.espigoladors.com/>

Entitat: Banc dels Aliments

<https://www.bancdelsaliments.org/>

**Diputació
Barcelona**

**Coordinació d'Estratègia Corporativa i Concertació Local
Servei d'Agenda 2030 i Participació**

Rambla de Catalunya, 126

08008 Barcelona

Tel. 934 723 027

s.agenda2030p@diba.cat · www.diba.cat/ods

Edició i producció:
Subdirecció d'Imatge Corporativa i Promoció Institucional
Coordinació tècnica i textos: Servei d'Agenda 2030
i Participació de la Diputació de Barcelona